

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 20

15. května 2016

Cena: 8 Kč

Svatodušní obdarování a zrození církve

Letnice či svatodušní svátky chápeme a slavíme jako slavnost sestoupení Ducha svatého, ale současně také jako svátky zrodu křesťanské církve. Ve stejné 2. kapitole knihy Skutky apoštolů, kde je zachyceno Lukášovo svědectví o seslání Ducha svatého, je hned bezprostředně zaznamenána i zpráva o vzniku křesťanské církve. Jak Ježíš slíbil, Duch byl seslán na apoštoly a shromážděné učedníky o letnicích, a tento Duch z nich tvoří církev. Od svého zrození je tak církev zcela vázána na životodárný zdroj Ducha svatého a jeho působení.

Duch svatý od počátku posiloval apoštoly v jejich vytrvalém hlásání evangelia a statečném svědectví o Ježíšovi – ukřižovaném a vzkříšeném. Vzbuzoval v lidech víru, povolával stále nové a nové učedníky. Duch shromažďuje lidi v jejich rozdílnosti a vytváří z nich církve. První obec vznikla v Jeruzalémě a v jejím čele stáli apoštolové – Petr, Jan a další. Tato „první náboženská obec“ se shromažďovala k bohoslužbě – modlitbě, vyučování i lámání chleba – tedy ke svátosti večeře Páně. První křesťané se scházeli po domech, ale také se scházeli v židovském chrámu v Jeruzalémě. Významným projevem a znakem působení Ducha v prvotní církvi byla i diakonie – služba potřebným.

Moudrý rabín Gamaliel vyslovil mínění, že jestliže se jedná v případě hnutí věřících v Ježíše jako Krista jen o dílo lidské, samo se časem rozpadne. Pokud se jedná o dílo Boží, stejně jakýkoliv pokus potlačit toto hnutí bude marný.

v Jeruzalémě, ale i na dalších místech, jak to popisuje kniha Skutky apoštolů. Nové církevní obce vznikaly zvláště misionářským úsilím apoštola Pavla a jeho spolupracovníků. Navzdory vnějšímu nebezpečí, pronásledování a útlaku, navzdory vnitřnímu ohrožení pokryteckými, nehodnými lidmi, navzdory lidské lhostejnosti a nezájmu, církve přežila mnohé. Nejen přežila, ona žije.

Letnice nejsou jednorázovou událostí, Duch působí stále. Každá živá náboženská obec je znamením působení Ducha svatého. Duch svatý působí i dnes. Někdy sice skrytě, ale za čas se projeví ovoce jeho působení. Duch osvěcuje lidské myšlení, proměňuje srdce. Duch vzbuzuje vděčnou chválu Boha, vede k službě bližním – diakonii, Duch se projevuje i jako umělecké obdarování. Duch vede křesťany k jednotě. Ekumenické sbližování a spolupráce jsou také projevy Ducha. Duch se projevuje rozmanitými způsoby.

Výročí císaře a českého krále Karla IV.

Dne 14. května si připomínáme 700. výročí narození českého krále a římského císaře, Otce vlasti Karla IV.

Výřez z obrazu, jenž vytvořil neznámý autor (či autoři) na objednávku pražského arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi, nástupce Arnošta z Pardubic, patří mezi nejvládnější portréty císaře a krále Karla IV. Obraz rozdělený do dvou pásů byl zhotoven kolem roku 1371. Jeho dominantou je trůnící Madona s Ježíškem v charakteristickém modrém šatu a s jablkem v ruce, jež symbolizuje novou Evu, tedy vykupitelku hříchu Evy starozákonní. Za panovníkem po její pravici stojí sv. Zikmund, patron rodu Lucemburků, jehož ostatky Karel IV. získal a přenesl do katedrály sv. Víta. Napravo najdeme klečícího krále Václava (IV.) a sv. Václava. Dílo je často spojováno s osobností Mistra Theodorika, jenž vytvořil spolu se svou dílnou kolem 130 desek pro karlstějskou kapli sv. Kříže. Nicméně obraz byl Theodorikem spíše

jen ovlivněn; je vytvořen na pomezí stylu tohoto mistra a Mistra Třeboňského oltáře. Vyobrazení postavy jsou v každém případě velmi odlišné od hmotných figur kaple sv. Kříže a předznamenávají příchod krásného slohu. Svým obsahem dílo zpřítomňuje nejen tehdejší ideu vlády pozemské a nebeské církve, ale zároveň také souvládí světské a církevní moci: zobrazuje Pannu Marii a české zemské patrony společně s historickými osobnostmi – kromě císaře Karla IV. s císařským znakem a jeho syna Václava IV. také objednavatele díla Jana Očka z Vlašimi (již mimo výřez obrazu; zajímavostí je, že je vyobrazen z profilu, a ne z anfasu jako všechny ostatní postavy). Jeden z největších českých středověkých obrazů byl určen pro nově zřízenou kapli biskupského hradu v Roudnici nad Labem, někdejší letní rezidenci arcibiskupů. Prohlédnout si ho můžete v Národní galerii, v Anežském klášteře v Praze. **KB**

Foto: Wikipedia

Z kazatelny v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze

Prosadí se navzdory všem snahám. To řekl Gamaliel téměř před 2000 lety. A my to z našeho časového odstupu můžeme potvrdit. Toto Boží dílo, jehož úhelným kamenem je Ježíš Kristus a základem apoštolové a proroci, nezahynulo, ale naopak se rozrostlo do celého světa. Hnutí učedníků věřících v Ježíše Nazaretského se nerozplynulo, ale rozvinulo se v pozoruhodný útvar křesťanství. Církve se stále více šířila, obce se utvářely nejen

O svatodušních svátcích děkujeme za dar Ducha svatého i za dar společenství Kristovy církve. Prosíme za to, aby Bůh svým Duchem vedl, obnovoval a utvářel naši Církev československou husitskou, která je její součástí. Ať nás obdarovává a svojí mocí posiluje duchovní i laiky, abychom byli nositeli jeho darů v jejich bohatosti a rozmanitosti. „Dárce darů přemnohých, přijdiž světlo srdcí všech!“

Tomáš Butta, patriarcha

Jubileum čáslavského sboru

Dne 23. května 2016 uplyne devadesát let od otevření Husova sboru v Čáslavi. Otevřeme-li pamětní knihu Husova sboru, hned na prvních řádcích čteme: „Dne 8. ledna 1920 byla na schůzi reformních kněží založena v Praze Církev československá ... Také na Čáslavsku zapustila Církev československá záhy pevné kořeny.“ První bohoslužba nově vzniklé církve v Čáslavi se konala 20. června 1920 na náměstí a byla sloužena farářem Bohumilem Snížkem. Dne 24. června se odebrali zástupci na děkanství v Čáslavi, kde žádali o výdej klíčů od kostela sv. Alžběty, klíče jim však vydány nebyly. Když se pak 27. června 1920 před tímto kostelem shromáždilo mnoho lidí nově vzniklé církve, byl kostel násilně otevřen a zabrán. Následně pak byl veden soudní proces proti br. F. Tyllerovi, J. Nováčkovi a farářům B. Snížkovi, kteří byli obžalováni pro porušení

držby. Proces skončil osvobozením všech. Náboženská obec Čáslav, která vznikla v roce 1920, byla státně schválena 9. února, definitivně pak ustanovena 3. dubna 1924. Hned v roce 1920 bylo nově vzniklou náboženskou obcí zahájeno vyučování náboženství na školách. Roku 1921 bylo založeno Sesterské sdružení, které bylo v r. 1934 přeměněno na odbor sociální práce. Jednota mládeže zde byla založena až v roce 1927.

V roce 1923, kdy byla zvolena nová rada starších, se jejím předsedou stal poslanec Národního shromáždění Ferdinand Prášek. Tato rada starších začala jednat o stavbě farního domu, neboť náboženská obec byla opakovaně vyzývána k navrácení kostela sv. Alžběty. Na počátku stály dva návrhy – přestavět hotel U královce nebo zakoupit obecní pozemek a vystavět novou

Pokračování na str. 3

Ježíš Kristus očima víry

V devadesátých letech jsem dostala třikrát příležitost přednášet společně s profesorem Milanem Balabánem v Rostocku na konferenci, konané na půdě tamější teologické fakulty. Oba nás tehdy velmi potěšilo, že jsme se tu setkali i se známým teologem Hansem Küngem, jehož vhléd do otázek kolem Ježíše mě velmi obohatil již před lety. „Každá redukce věci Ježíše Krista na exkluzivně pojímanou Ježíšovu věc, která si myslí, že se v tomto procesu může vzdát Božího záměru, se naprosto vzdává závaznosti. Také křesťanská etika je pak vystavena libovolnému etickému pluralismu. (...) A každá křesťanská etika by si také měla uvědomit, že její základ je položen a že to není pouze přikázání lásky nebo kritický vztah ke světu nebo společenství nebo eschatologie, nýbrž že je to samotný Kristus Ježíš,“ píše tento věhlasný odborník.

A my si uvědomujeme, že Ježíš Kristus a jen on je pro křesťany - podle slov Janova evangelia - „světlo světa“, „světlo lidí“ „cesta, pravda a život“. Vztah k němu má v sobě nesmírnou sílu, protože on se nám dává cele v absolutní lásce a očisťuje nás od hříchů v souladu s Bohem, jeho vůlí a hlubokými intencemi. Pro křesťany je Pán velkou a úžasnou nadějí. Toužíme po jeho následování a prosíme o sílu pro takovouto cestu. Blahoslavení, tedy upřímně věřící křesťané, jsou chudí před Bohem. Nezneužívají násilí, hladovějí a žijí po spravedlnosti. Jsou milosrdní, dojednávají mír a pro spravedlnost jsou pronásledováni. Berou ohledy, rozdělí se s bližními, dokážou odpouštět. Jsou připraveni k činu kvůli vyšší věci. Slitovávají se a poskytují pomoc. Znají sílu vyzařování a hoří láskou k Ježíši. Jsou schopni poskytnout duchovní domov.

Podle H. Künga je „Ježíš jistě pro křesťany učitelem, ale zároveň také rozhodně víc, než jen učitelem: je osobním, živoucím, rozhodujícím ztělesněním své věci“. Lidská bytost žijící v živém vztahu s Ježíšem, po přílivu světla a síly, po láskyplném vedení. Tento Ježíš dovoluje následování ve shodě, v korelaci k sobě samému. Ale Pán od nás nežadá žádné imitace, žádné kopie sebe sama, formuje nás zevnitř. A my rozpoznáváme jeho duchovní tvůrčí aktivitu. Když je s námi - sama s tím mám silnou zkušenost - naše srdce hoří obdobně jako těm učedníkům na cestě do Emaus. Ježíš je životní model pro vztah k člověku, světu a Bohu. V tomto smyslu je konkrétní osobou, a ne abstraktním principem. Podněcuje naši fantazii, představivost a emoce, spontaneitu, kreativitu. Dovoluje nám, abychom s ním navázali bezprostřední existenciální vztah. On není jen „zářným příkladem“, ale je opravdovým „světlek světa“. Provozuje lidské nitro ke skutečnému setkání. Následující Krista, žijeme jinak, opravdověji a daleko lidštěji. Nadšeně přijímáme duchovní přátelství toho, kdo za naše hříchy zaplatil nevinnou krví. Utrpení nevyhledáváme, ale když přijde, snášíme jej s pokorou. Stojíme tu plni důvěry a chceme se nasytit pokrmem, jenž je z nebe, který nám přináší Vzkříšený. On je našima očima víry živý, konkrétní a neustále nablízku. Vnímáme Ježíšovu velkorysost a nezištnost. Prosíme, aby rostla církev a byla tobě, Pane, k radosti. Přejeme si být v posvěceném společenství a spolupracovat s Ježíšem, plným naslouchání a lásky, na díle spásy. Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Hod Boží svatodušní

Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě. Aleluja!

JAN 4,24

První čtení: Skutky 2,1-11 (12-21)

Tužby svatodušní:

2. Za duchovní dary moudrosti a rozumnosti, rady a síly, umění, zbožnosti a svaté bázně, modleme se k Hospodinu.
3. Za milost znovuzrození a svatodušní proměny našeho života v život svědecký, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naší spásy, děkujeme ti, že do srdcí věřících vleváš dary svého Ducha svatého. Dej, ať se v témž Duchu radujeme, že jsi naše jména zapsal do knihy života! Prosíme tě, osvít' nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,14-17

Evangelium: Jan 14,8-17

Verš k obětování: Žalm 130,5

Verš k požehnání: Skutky 2,4

Modlitba k požehnání:

Bože naší spásy, dej, ať my všichni, kdo jíme z tohoto chleba a pijeme z tohoto kalicha, sjednoceni silou Ducha svatého vnášíme tvé požehnání do světa, v němž žijeme a pracujeme! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 261, 263, 265, 267

Čím žijeme?

„Jsme to, co děláme,“ vystihl kdosi trefně. Co děláme? Denně každý z nás ty nejběžnější věci. Ale taky se dá říct: „Jsme to, jak děláme to, co děláme.“ Jak tedy? Rutinně? Úkorně? S láskou? To první jakž takž udržuje svět v běhu. To druhé nás poškozuje. Teprve to třetí proměňuje: nás i svět. Co děláme my křesťané? Nejen já, ale my – čili pospolitost, společenství, náboženská obec. Jak se to projevuje v našem okolí? Co o nás vědí lidé v našem městečku? Spousta otázek – a měli bychom se jimi nechat

zneklidňovat, znepokojovat, abychom se jen nespokojovali. Otázka, čím žijeme, mi vyvstala nad článkem Petra Šandery. Co náboženská obec, to jiné zázemí, jiní lidé, jiné problémy, jiná obdarování. Ale pod tím vším úrodná půda modliteb, nebo vyprahlý úhor. Ano, potřebujeme impulsy: pracovní i duchovní. Předávání zkušeností, inspirací, sdílení... Načerpát, nabrat, přijmout a převzít do každodenního provozu. A činit to s láskou. Rozměr společenství náboženské obce vyžaduje společné promýšle-

ni, promodlení, organizaci, účast a práci. Zůstane-li to jen na pouhém jednotlivci (ať už duchovním, ať už laikovi), je něco nezralého a smutného v daném místě. Církev jako instituce je přece v určitém smyslu pouhá kostra, kterou musí obklopuvat život a pohyb, o nějž nakonec jde. Teprve to, co se dělá a děje a jak se to dělá a děje – ať už v zákoutí vlastního srdce, v našich skrovných shromážděních, ale také na veřejnosti – vydává svědectví o tom, kdo jsme a proč tu jsme.

JW

- Budete-li nenávidět lakomství, poplyne vám bohatství; k němu však nepřikládejte srdcí svých.
- Co platná jest urozenost nebo hojnost jmění, není-li při nich čistého svědomí, pravé víry a naděje na svaté vzkříšení?
- Nástupcům svým kladu na srdce, aby poznali dvojí život tohoto světa a zvolili si lepší.

Karel IV.

Nad Písmem

PŘIPOMÍNKA, NEBO OSLAVA?

Sk 2,1-11

Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. Ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. (Sk 2,1-6)

Milé sestry a milí bratři, asi mi dáte za pravdu, že pokud si připomínáme výročí narození někoho, kdo již nežije, nebo když se vzpomíná založení nějakého spolku, jenž byl významný, ale už aktivně neexistuje, bývá to důstojné, ale většinou chybí autentická radost. Naproti tomu slavíme-li narozeniny někoho, kdo je stále ještě mezi námi a jehož života jsme součástí, bývá veselo, někdy dokonce až bouřlivě veselo a naše radost je živá a upřímná. A my si právě dnes společně připomínáme... Vidíte? Už bych použil slovo připomínáme. Jako by Letnice byly něčím, co se nás dnes až zas tolik netýká. Jako by byly událostí, která je na přímce dějin už tak vzdálená, že si zaslouží pouze vzpomínku, a ne oslavu, radost a díkůvzdání. Dobře to dokládá i fakt, že „narozeninám Církve“, jednoduše ze tří nejdůležitějších křesťanských svátků, není obecně mezi věřícími (natož nevěřícími) věnována taková pozornost jako Vánocům a Velikonocům. Svatodušní svátky stojí jakoby v pozadí, přítom jsou těch dvou předchozích nedělitelnou součástí. Vždyť čteme-li knihu Skutků apoštolských, nepřestáváme vycházet z údivu nad tím, co prvotní církev dělala. Jak velké bylo odhodlání prvních křesťanů a čeho všeho dosáhli! Parta bojácnych a často nechápavých a nespolehlivých

chlápků se nám během několika veršů proměňuje před očima v muže odhodlané, dynamické a plně nasazené pro „Boží věc“. Z čeho tedy vycházelo jejich odhodlání?

Vysvětlení nacházíme právě ve druhé kapitole Skutků apoštolských. Když se Ježíšovi následovníci shromáždili na jednom místě, byli náhle pokřtěni mocným a dramatickým vylitím Ducha svatého. Čteme o ohni, který symbolizuje Boží přítomnost, spaluje nežádoucí části lidského života a zároveň zapaluje srdce pro službu. A čteme o jazycích, které symbolizují řeč a tedy zvěstování evangelia. Byla to jistě chvíle, na kterou učedníci nikdy nezapomněli, a nám ukazuje, jak je taková mocná zkušenost Božího pomazání důležitá, protože my se bohužel na tyto události díváme moderníma očima a prvotní křesťany často považujeme za naivní lidi, ale musíme připustit, že byli obdivuhodným způsobem Bohu otevření a právě proto s nimi mohl pracovat. V centru jejich vydanosti pak byly tyto základní věci: křest Duchem svatým, věrnost v modlitbě a učení, život ve společenství a ochota mluvit o Ježíši. Dnes máme k dispozici více učení, než měli první křesťané, ale potřebujeme rozlišovat, neboť (ruku na srdce) mnoho z toho jsou spíše naše vynálezy než skutečné poselství evangelia. To, co se stále znovu potřebujeme učit z knihy Skutků je, že máme své životy a svoji víru sdílet v intenzivních vztazích, potřebujeme mezi sebou mluvit o Ježíši a potřebujeme svému Pánu ve všem věřit. Potom, podobně jako apoštolové, můžeme začít plnit svůj úkol

„mluvit všem o velikých skutcích Božích“. A toto všechno se má odehrávat právě v církvi – ve společenství věřících.

Nedávno jsem narazil na zajímavou myšlenku, kterou považuji za velice důležitou. Přestože byla vyslovena před více než dvaceti lety v naprosto jiném společenském klimatu, je stále aktuální.

Hans Waldenfels ve svém článku „V agonii církve“ cituje teologa Otu Mádra: „Prožijte křesťanské společenství mezi sebou. Najděte se dva, tři, čtyři stejného smýšlení nebo dvě tři rodiny a dávejte si navzájem Božího ducha. Čtěte společně Písmo a meditujte nad větami evangelia. Studujte náboženské otázky a řešte nové situace. Půjčujte si duchovní knihy, vypěstujte si neformální, účinnou lásku zasahující všechny potřeby. Zkuste si udělat den duchovní obnovy, bratrsky se upozorňujte, buďte si rádi a oporou i ve věcech duchovního života a svědomí.“ (Teologické texty 1/2012. s. 3).

Ano, milé sestry a milí bratři – buďme si ve společenství církve vzájemnou oporou a hledejme intenzivně Pána, protože on nám pak dá Přimluvce, řec. Parakleitos, který i nám nabízí možnost prožívat Letnice v našich životech.

Není toto onen důvod k oslavě a nikoli pouhé připomínce? Vždyť církev, je-li živá a živě prožívaná v Duchu pravdy, je oázou pokoje v dnešním tak nepokojném světě. Kéž si tedy uvědomujeme, že Letnice nejsou událostí minulou, ale stále znovu se naplňující i v naší době, a že právě proto máme dnes důvod k opravdové oslavě. Amen.

Aleš Toman

Veliký Bože, vylitím Ducha svatého dnešního dne posvěcuješ svou církev ve všech národech a na všech kontinentech.

Naplň celý svět dary svého svatého Ducha.

To co tvá láska způsobila na počátku stvoření, způsob i dnes v srdcích těch, kdo ti věří a hledají tě. Prosíme tě o to skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho bratra, který v jednotě Ducha svatého s tebou žije a působí na věky věků. Amen.

Jubileum čáslavského sboru

Dokončení ze str. 1

budovu. Bylo rozhodnuto, že bude postavena nová budova. Byla vy-psána půjčka s vydáním podílů a byly konány sbírky na stavbu farního domu. Tyto akce však nebyly úspěšné, bylo vybráno a upsáno jen 13 526 Kč.

V roce 1924 byl ustanoven stavební odbor, který se měl intenzivněji zabývat stavbou sboru. Od města bylo zakoupeno místo s domkem na bývalém tržišti za 25 000 Kč. Protože hotovost pokladny náboženské obce činila zmíněných 13 526 Kč, vypůjčila si tato zbývající peníze u městské spořitelny. Byly přijaty nové stavební plány a Husův sbor byl vystavěn ve funkcionalistickém stylu podle návrhu Bohumíra Kozáka.

Dne 15. března 1925 po bohoslužbách, kterých se účastnil první pat-

riarcha Církve československé ThDr. Karel Farský, byl usazen základní kámen. Stavba sboru byla financována ze státních subvencí, které nebyly k dispozici tak, jak bylo zapotřebí pro probíhající stavební práce, a tak musela být stavba sboru z důvodu nedostatku financí i na krátký čas zastavena. V březnu 1926 br. pokladník stavebního odboru Klavík sdělil, že přibližné náklady na stavbu a zařízení sboru budou 1 200 000 Kč. Slavnostní otevření nově postaveného sboru se konalo v neděli na Hod Boží svatodušní 23. května 1926. Slavnostní bohoslužby sloužil první patriarcha Karel Farský za asistence duchovních.

Od té doby se mnohé ve sboru změnilo. V roce 1992 byla obnovena

fasáda sboru. V uplynulých letech pak došlo i na částečné odvlhčení a opravu podlahy ve sboru, která byla vlivem vlhka velmi poničena. Vzhledem k tomu, že byly tyto investice větší, než byly možnosti náboženské obce, byli věřící velmi vděční za dotaci, kterou NO po dva roky obdržela z Fondu pro regeneraci městských památek od města Čáslav. Z pamětních knih se dozvídáme, že ve sboru byly pořádány různé přednášky, ale i koncerty, a tak je tomu dodnes.

S naším sborem je spjato i jméno jednoho z předních českých koncertních varhaníků, pana docenta Hudební fakulty HAMU Jaroslava Tůmy. Jeho otec v naší náboženské obci sloužil jako farář 30 let.

Již po několik let, i když jsme nebyli oficiálně přihlášení k akci „Noc kostelů“, byl náš sbor otevřen a vždy jsme začínali bohoslužbou podle liturgie dr. K. Farského. Každý rok jsme uspořádali výstavu k určitému tématu. V loňském roce to byla výstava spojená s 600. výročí úmrtí Mistra Jana Husa a také jsme měli na dané téma přednášku. Toto výročí jsme si nakonec připomenuli při ekumenické bohoslužbě 6. 7. 2015, která byla sloužena v našem sboru.

90. výročí otevření sboru si připomeneme v sobotu 28. května 2016. Vedle programu, který je uveden na plakátu (na str. 4 ČZ), si budou moci účastníci oslav také prohlédnout výstavu dobových fotografií. Přijměte naše srdečné pozvání.

Františka Tichá

Areopág Jeronýma Pražského VII.

Města Krakov a Vídeň vzorně spolupracovala při svém postupu vůči Jeronýmu Pražskému. V květnu 1413 krakovská univerzita zaslala vídeňské univerzitě akta z procesu proti Jeronýmovi. Vídeňský mistr Jan Sywort neopomněl varovat zářebského biskupa před vsudy-přítomným neblahým dopadem Jeronýmova učení. Když se to dozvěděl Jan Hus, zastal se svého přítele Jeronýma, ostře Syworta napadl a nazval jej „mrzkým pomlouvačem“. Jeroným nečeká, až na něj dopadne hněv zavilých nepřátel, a odchází z Krakova na Litvu a posléze na Bílou Rus. Bůh suď, zda-li jej sem vedla neklidná povaha, touha po nových dobrodružstvích či tajně posláni od krále Václava IV. Vždyť kníže litevský Vitold spolu se svým bratrem, polským králem Vladislavem Jagellem vedli velkou válku proti Řádu německých rytířů a vojenská pomoc českého krále by jim jistě přišla vhod. Jeroným skutečně na Litvě a na Rusi pobýval a stal se i konzultantem velkoknížete Vitolda, který uvažoval o konverzi pravoslavných Litevců k římské církvi. Podle kostnických žalob to byl Jeroným, který knížete sváděl na cestu vadnými radami. Nejenom to! Podle svědků způsobil Jeroným nemístný skandál ve městech Vitebsk a Pskov. Při příjezdu velkoknížete Vitolda do Vitebsku mu vstříc vyšla dvě procese; jedno pravoslavné a druhé římskokatolické. A k údivu mnohých se Jeroným přidal k pravoslavnému procesi, a měl se dokonce klanět „ikonám“ schiz-

matických Ruthenů (= Rusů). Ve městě Pskov měl dokonce vstoupit do pravoslavného chrámu a zde, Bůh suď (!), přijímal svátost eucharistie z rukou pravoslavného kněze. Což by znamenalo konverzi k pravoslaví! Ovšem bát se ztráty Jeronýma pro západní křesťanstvo by bylo liché. Lze však připustit, že k pravoslaví choval sympatie, neboť v něm viděl pokračování cyrilometodějské tradice, která byla potlačena německými kněžími, tedy těmi, které Jeroným považoval za největší nepřátele českého univerzitního národa. Zdůrazněme však, že Jeronýmův nacionalismus nemá nic společného s vlastenečným ctihodným českým probuzenců, natož pak s nahnědlým národovectvím těch, kdo pod rouškou uctění obětí terorismu zvou do svých náboženských obcí novodobé fašisty. Zatímco Jeroným vede svůj zápas v cizině, Jan Hus sepisuje spisy proti svým protivníkům. Právě v této době vznikají tři z jeho zásadních spisů: *Contra Stanislaum* (Proti Stanislavovi ze Znojma), *Contra Palecz* (Proti Pálčovi) a *De ecclesia*. Právě z těchto spisů budou proti Husovi v Kostnici vytaženy zásadní „wyclifské“ teze, které Hus odmítne odvolat a zemře v plamelech. Václav IV. nehodlal přihlížet dalším rozporům českých mistrů a donutil obě strany, aby zasedly k jednacímu stolu. Za stranu Husovu se vedle samotného Jana Husa jednání účastnil Jakoubek ze Stříbra, Šimon z Tišnova a Jan z Jesenice. Oponentní stranu zastupoval Stanislav ze Znojma, Štěpán

z Pálče, Petr ze Znojma a Jan Eliášův. Husova strana zvítězila, ale protivníci porážku neuznali a prchli ze země. Rozkacený král jim zapověděl návrat, zabavil jejich důchody a prebendy a prohlásil je za nepřátele země. Podle kostnických žalob právě v roce 1413 vzrostl Jeronýmův obrazoborecký apetit. Bouřil prý proti uctívání obrazů, soch a ostatků. Odmítal klanění se vyobrazení umučení Krista či vyobrazení Panny Marie. V katedrále sv. Víta měl způsobit rozruch tvrzením, že uctívání rouška a šlojíř Panny Marie nevyžadují větší úcty než kůže Kristova osla. I dalšího roku Jeroným pokračoval ve svých ikonoklastních výbojích. V kostele sv. Jakuba se „obořil na dřevěný kříž“, jeho stoupenec pak, jakýsi kovář z Poříčí, pomazal jeden kříž výkaly. V srpnu r. 1414 proběhne v Praze zajímavá debata. Hus uvažuje o tom, že by se skutečně jel hájit do Kostnice. Přítel Mikeš Divoký jej varuje. Do věci se však podle Petra z Mladoňovic vložil Jeroným a řekl: „Milý Mistře! Při tom, cos psal, kázal a učil podle zákona Božího, a zvláště proti pýše a lakomství a jiným nepravostem kněžským, bud' stálý a statečný. A já, dovim-li se, že je ti těžko a že to potřebuješ, přijedu svobodně za tebou, abych ti pomohl.“ Osudová slova! Jan Hus poslechl svého přítele a v říjnu toho roku se vydal na cestu, odkud pro něj nebylo návratu. Jeroným Pražský jej měl brzo následovat.

Martin Chadima

K výročí Otce vlasti

• Koruna Matky měst

15. května - 28. září/Pražský hrad - Tereziánské křídlo Starého královského paláce. Výstava se zaměří na katedrálu. Představena bude činnost Jednoty pro dostavbu katedrály a portréty jejích významných členů. Vystaveny budou rovněž fotografie z Archivu Pražského hradu pořízené v průběhu dostavby v 19. a 20. století a některé předměty z dostavby katedrály.

• Architektura pro korunu

15. května - 10. října/Pražský hrad - klášter sv. Jiří. Interaktivní výstava určená především dětem představí architekturu doby Karla IV.

• Mysterium věže

Staroměstská mostecká věž. Nová stálá expozice zahrnuje samotnou věž s interiéry, sklepení, schodiště, krov a především ochoz s výhledem. Věž, kterou nechal podle návrhu Petra Parléře postavit Karel IV., patří k nejpůsobivějším dílům pražské gotiky. Byla koncipována jako symbolický vítězný oblouk, kterým procházeli čeští králové na své korunovační cestě ze Starého Města do Svatovítské katedrály na Pražském hradě. Expozice představí historické i kontextové souvislosti existence věže, Karlova mostu a jejich nejbližšího okolí.

• Civitas Carolina aneb stavitelství doby Karla IV.

13. května - 8. ledna 2017/Národní technické muzeum. Ve velkém výstavním sále se představí stavitelské umění v době velkého stavebního rozmachu během vlády Karla IV. Prezentována bude řada dobových stavebních prvků a stavitelských postupů, např. funkční replika středověkého dřevěného jeřábu na lidský pohon, který byl zrekonstruován na základě vyobrazení v Bibli Václava IV. Dalším z velkých stavebních strojů bude plně funkční replika gotického beranidla používaného pro beranění/zatloukání dřevěných pilotů při zakládání staveb nebo stavbě mostů.

• Historie Univerzity Karlovy

Do 31. prosince 2017/Karolinum. Výstava v rozsáhlých prostorách Karolina byla otevřena u příležitosti 667. výročí založení Univerzity Karlovy. Jsou zde představeny zakládající listiny univerzity, kopie univerzitní pečeti a žezla i artefakty podle historických milníků: dějiny školy podstatně změnil např. josefínské reformy, rozdělení univerzity na českou a německou část, vznik Československa nebo pád komunismu. Expozice je rozdělena do několika částí mapujících vývoj univerzity - Univerzita utrakvistická, Univerzita Karlo-Ferdinandova a současná Univerzita Karlova. Připomenuty jsou i významné osobnosti, mj. biolog a fyziolog Jan Evangelista Purkyně, věhlasný fyzik Albert Einstein nebo nositel Nobelovy ceny za chemii Jaroslav Heyrovský.

red

Replika jeřábu z doby stavby katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha © Národní technické muzeum

Můžete zhlédnout

Agora

Z velkého množství televizních programů patří mezi moje nejoblíbenější ČT 2 a ČT art. Najdu na nich téměř každý den nějaký zajímavý program. Nejinak tomu bylo i 15. dubna, kdy bylo večer na ČT 2 uváděno španělské historické drama Agora, natočené v roce 2009 chilským rodákem A. Amenábarem. Děj se odehrává v Alexandrii v roce 391 po Kristu, kdy byl Egypt pod nadvládou upadajícího římského impéria. Násilné náboženské nepokoje pronikají až za zdi zdejší slavné knihovny, kde působí významná astronomka a filosofka Hypatie. Toto historické období je většinou podáváno jen tak, že první křesťané jsou oběti vražděné v arénách – například v Sienkiewiczově Quo vadis. V Agoře však vidíme, že i nositelé náboženství, hlásající lásku k bližnímu, sahají k násilí. Hypatie hájí na akademické půdě knihovny rozum, když venku na ulicích vraždí vyznavači Krista stoupenec egyptských pohanských bohů a Židy a ničí jejich sochy a chrámy. Nastalé pogromy, kdy Hypatie chrání vědecké poznání proti fanatismu, byly podány velmi působivě. Režisér A. Amenábar v tomto díle prokázal velkou odvahu tím, že poukázal na historický fakt, kdy nová ideologie často začíná krvavou zkázou ideologií předchozích. Pavel Hýbl

Zprávy

Výběrové řízení na funkci ředitele/ředitelky
církvní Husovy základní a mateřské školy Směrovka

Náboženská obec Církve československé husitské v Hostivici vyhlašuje výběrové řízení na ředitele/ředitelku církvní mateřské školy se záměrem rozšíření o malotřídní základní školu. Předpoklady pro výkon činnosti ředitele/ředitelky podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Požadavky pro výkon činnosti ředitele/ředitelky:

- vztah k alternativnímu vzdělávání,
- znalost školských právních předpisů a školské problematiky,
- základní ekonomické znalosti,
- organizační a řídicí schopnosti.

K přihlášce přiložte:

- kopie dokladů o dosaženém vzdělání,
- doklad o průběhu zaměstnání a délce praxe podle § 5 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících,
- strukturovaný životopis,
- koncepci rozvoje školy (v rozsahu maximálně 5 normostran),
- výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců).

Lhůta pro podání přihlášky do výběrového řízení končí dne 10. června 2016. Možný nástupní termín 1. července 2016. Přihlášky mohou uchazeči podat v elektronické podobě na adresu: sbor-hostivice@seznam.cz. Návštěvu školy a základní informace si sjednejte na tel.: 737 128 702 u Jitky Brejtrkové.

Jubileum br. Balajky

Dne 18. května 2016 se dožívá 80 let místopředseda diecézní rady Bratislava bratr Ing. Jiří Balajka, DrSc. Zní to až neskutečně, že člověk plný intelektuálního elánu, ale i fyzického zdraví, má osmdesát. Bude to pravděpodobně proto, že měl zdravý způsob života. Ještě letos v zimě byl několikrát lyžovat. Přejeme mu, aby se cítil stále stejně svěží, s plnou mírou životního optimismu, a aby se i nadále řídil výroky evangelia.

Věřící NO Bratislava

Seminář liturgického zpěvu

Dovolují si pozvat všechny zájemce o liturgický zpěv na další semináře liturgického zpěvu.

- 32. seminář v pátek 20. května od 13 do 16 h
- 33. seminář v pátek 17. června od 13 do 16 h

Semináře proběhnou v prostorách Církvní husitské základní umělecké školy Harmonie v Praze 6 - Dejvicích, Bílá 1. Účastnícký poplatek - zdarma!

Více informací o škole:

www.zusharmonie.cz. Svou účast prosím potvrďte SMS na tel.: 603 309 363. Do SMS napište vaše

jméno a příjmení. Zájemci o studium si mohou liturgii CČSH poslechnout a stáhnout z webu školy.

Marek Vávra

Jak se žije misionářům
v Japonsku?

Manželé Sedlacekovi z USA budou vyprávět o svém 16letém misijním pobytu v Japonsku. Přednáška a jistě i diskuse proběhne v neděli 15. května ve 14.30 h v kavárně South City Café (Kostelna CB, Modletická 1391/4, Praha 4 - Jižní Město; bus č. 136 a 213, st. Ke Kateřinám, nebo pěšky ze stanice metra Opatov). Překlad z angličtiny zajištěn, vstup zdarma.

VD

Program divadla Mana

- Středa 18. 5. - 19.30 h - B. Hrabal, J. Korčák: Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet
 - Pátek 27. 5. - 19.30 h - Eric E. Schmitt: Hotel mezi dvěma světy
 - Pondělí - 30. 5. - 19.30 h - Krliček aneb radostné bezdomovectví
- Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10 - Vršovice
www.vrsovickedivadlo.cz.

Setkání třetího věku v Karlíně

NO v Karlíně a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádá v rámci Setkání třetího věku v úterý 31. 5. v 15 hodin Setkání s japonským Jakubem Zemanem.

Náš host bude vyprávět netoliko o poezii haiku, které se věnuje, ale také o cestě japonského meče stylu Toyama rjú, kterou vyučuje, a o Japonsku, které miluje.

Nabídne také autorské čtení vlastních haiku a úryvků z chystaného historického románu ze starého Japonska „Nitten – tajná biografie Miyamoto Musashiho“. Zazní i krátký klavírní recitál autorovy manželky, cembalistky a pianistky Kayoko Fukuda-Zemanové a zpěvačky Ivany Štréblové.

Program obohatí ukázka obřadní přípravy čaje „bundžin-ča“ s ochutnávkou pro zájemce.

Horská vesnice

psa štěkat neomrzí na svou ozvěnu.

ON

Koncerty u sv. Mikuláše

• 16. 5. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Mozart, Gershwin

Prague Brass Ensemble
J. Kalfus - varhany

• 17. 5. - 17 hodin
Vivaldi, Händel, Albinoni, Pachelbel

B. Rabas - varhany
M. Kejmar - trubka a křídlovka

• 18. 5. - 17 hodin
Vierne, Händel, Mozart, Schubert

B. Rabas - varhany
H. Jonášová - soprán

• 18. 5. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel

Vivaldi Orchestra Praga
V. Návrat - barokní housle
Y. Škvárová - mezzosoprán

• 19. 5. - 17 hodin
Mozart, Händel, Vivaldi, Beethoven

Prague Mozart Trio
• 20. 5. - 17 hodin
Bach, Mozart, Franck, Caccini
Canto Corno e Organo

• 20. 5. - 20 hodin
Vivaldi, Schubert, Dvořák, Gershwin

Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková - soprán
M. Laštovka - trubka

• 21. 5. - 17 hodin
Caccini, Bach, Vivaldi, Mozart
Z. Němečková - varhany
V. Likérová - soprán

• 21. 5. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
Prague String Orchestra
A. Vondráčková - housle
V. Vlha - hoboj

• 22. 5. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn

Pražské dechové kvinteto
• 22. 5. - 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi Orchestra Praga

(Inzerce)

Oslava 700 let narození
Karla IV. – českého krále
a římskoněmeckého císaře

Forálka CČSH N. O. Praha 6-Dejvice
pod záštitou patriarchy
PhDr. Tomáše Bury
a s podporou MČ Praha 6

Neděle 15. 5. 2016 od 18.00
Koncert skupiny Spirituál kvintet
s promluvou o Karlu IV.

Kostel N. O. Dejvice, Wuchterlova 5, Praha 6

Vstupné na každý koncert 100 Kč (včetně vstupného)
doplatek 100 Kč (včetně vstupného)
zadej: 603 733 833

PŘEDSEDNICTVO ERC K VÝHRUŽKÁM A VANDALISMU

Předsednictvo Ekumenické rady církví v ČR vyslovuje podporu všem aktivním lidem dobré vůle, kteří se nezalekli hloupých a nenávistných výhrůzek a vandalských útoků na střediska pomoci, kavárny a obchody ze strany rádobybojovníků za jednobarevné Česko, jichž jsme v posledních dnech svědky. Existují metody, které mohou účinně posouvat problémy k jejich vyřešení, jako např. dialog a společné úsilí, bohužel existují i metody, které překračují slušnost, eliminují možnost jakékoli dohody a jsou vpravdě zlem - počmáraní cizí fasády, lepení hanlivých samolepek, výhrůžky smrti. Vyslovujeme se důrazně proti takovým praktikám a děkujeme všem, kteří se nenechají zastrašit a nepolevují ve svém dlouhodobém úsilí pomoci těm, kteří ji potřebují.

90 let Husova sboru
Církve československé husitské
v Čáslavi

28. 5. 2016

Diecézní den k 600. výročí
úmrtí Jeronýma Pražského

Program:
10.30 Slavnostní bohoslužba (Husův sbor)
11.00 Nedělní školní katecheze (zahradní Diakonie ČCE)
12.00 Zahradní slavnost s občerstvením
13.30 Jeroným Pražský, tragický příběh středověkého intelektuála
Přednáška ThDr. Martina Čadimy (sbor ČCE)
O kouzelné tužce. Divadlo dvou vesnic (zahradní Diakonie ČCE)
15.00 **Jesus Christ Superstar**, stylizovaná koncertní verze v podání
pěvecké skupiny First Smile + glox Beny
Výnosy dobrovolně bude věnováno Diakonii ČCE
17.00 Pořechání na cestu domů

Blahoslavený je, kdo přijde v Posledních dnech křesťanství k církvi CČSH
Odkaz: 90. výročí úmrtí Husova sboru pro potřeby Města Čáslavi
Za letokruh podporu spolupráce Diakonie ČCE a Univerzitní církve evangelické

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PANE, UKAŽ NÁM OTCE

V následujícím textu jsou vynechané dvojice písmen. Všechny je najdete v nápovědě, pouze jsou přeházené.

** J**M V **CIA **EC ** VE **Ě. B**E**-LI O **CO
P**S** V M** J**NU, ** TO U**N**.

Nápověda:

TE, OT, JE, IT, MN, ÍM, MÉ, SE, JÁ, JÁ, NĚ,
UD, OT, RO, ÉM, ČI

(Řešení z minulého čísla: Pán Ježíš se za nás modlí)

Jana Krajčířková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbků 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

